

PŘEHLED ANGLICKÝCH ČASŮ

Stručně a jasně

Přepis lekce ze dne 1.2.2024

VIDEOLEKCI odpovídající tomuto přepisu najdete na:

<https://www.youtube.com/watch?v=0nKVMLRryLw>

AUDIOLEKCI na: <https://www.anglictina-polopate.cz/prilohy/anglicke-casy-prehled-jednoduchy.mp3>

V této lekci se pokusím co nejjednodušeji shrnout všechny anglické časy významových sloves (to jsou všechna slovesa kromě tvarů slovesa být a kromě modálních sloves).

Pro snadné pochopení budu používat ve všech větách jedno sloveso, a to *CHOOSE – VYBRAT, VYBÍRAT, ZVOLIT, ROZHODNOUT SE*, v první osobě jednotného čísla věty kladné oznamovací. Nebudu se zabývat staženými tvary a větami tázacími a zápornými, které podrobněji probereme v budoucích videích.

Přehled všech časů uvádím v níže uvedené tabulce. Ve sloupečcích vidíte **čas minulý (PAST)**, **čas přítomný (PRESENT)** a **čas budoucí (FUTURE)**. Dále je rozděluji do řádků dle gramatických aspektů na **aspekt prostý (SIMPLE)**, **průběhový (CONTINUOUS)**, **dokonavý prostý (PERFECT SIMPLE)** a **dokonavý průběhový (PERFECT CONTINUOUS)**.

	PAST	PRESENT	FUTURE
simple	<i>I chose blue yesterday.</i>	<i>I usually choose blue.</i>	<i>I will choose blue.</i>
conti-nuous	<i>I was choosing a new dress.</i>	<i>I am choosing a new dress.</i>	<i>I will be choosing a new dress.</i>
perfect	<i>I had chosen a new dress.</i>	<i>I have chosen a new dress.</i>	<i>I will have chosen a new dress.</i>
perfect contin.	<i>I had been choosing a dress.</i>	<i>I have been choosing a dress.</i>	<i>I will have been choosing a dress.</i>

Soveso **CHOOSE** řadíme mezi **nepravidelná slovesa**, která tvoří nepravidelně tvar minulý a tvar trpný (příčestí minulé).

choose - základní tvar

chose - minulý tvar

chosen - trpný tvar

U pravidelných sloves tvoříme minulý i trpný tvar pravidelně, v obou případech přidáním koncovky – **ED**.

ČAS PŘÍTOMNÝ PROSTÝ (present simple)

Používáme **pro jev odehrávající se opakovaně nebo dlouhodobě v současnosti**.

I usually choose blue.

Obvykle volím modrou.

ČAS MINULÝ PROSTÝ (past simple)

Používáme pro **děj, který proběhl v minulosti**. Často společně s ním uvádíme časový údaj, kdy se to stalo, nebo místo, kde k tomu došlo, případně okolnosti, za kterých se děj udál.

I chose blue yesterday.

Včera jsem si vybrala modrou.

ČAS BUDOUCÍ PROSTÝ (future simple)

I will probably choose blue.

Pravděpodobně si vyberu modrou.

ČASY V PRŮBĚHOVÉM ASPEKTU (průběhové časy) - CONTINUOUS

Jsou uvedené **v druhém řádku**.

U všech průběhových časů klademe důraz na **probíhání nebo trvání té činnosti**.

Do češtiny sloveso **CHOOSE v prostém aspektu** obvykle překládáme jako **VYBRAT SI**, kdežto sloveso **CHOOSE v průběhovém aspektu** jako **VYBÍRAT SI**.

ČAS PŘÍTOMNÝ PRŮBĚHOVÝ (present continuous)

I am choosing a new dress.

Vybírám si nové šaty. (Nyní to probíhá.)

ČAS MINULÝ PRŮBĚHOVÝ (past continuous)

I was choosing a new dress.

Vybírala jsem si nové šaty.

I was choosing a new dress all afternoon.

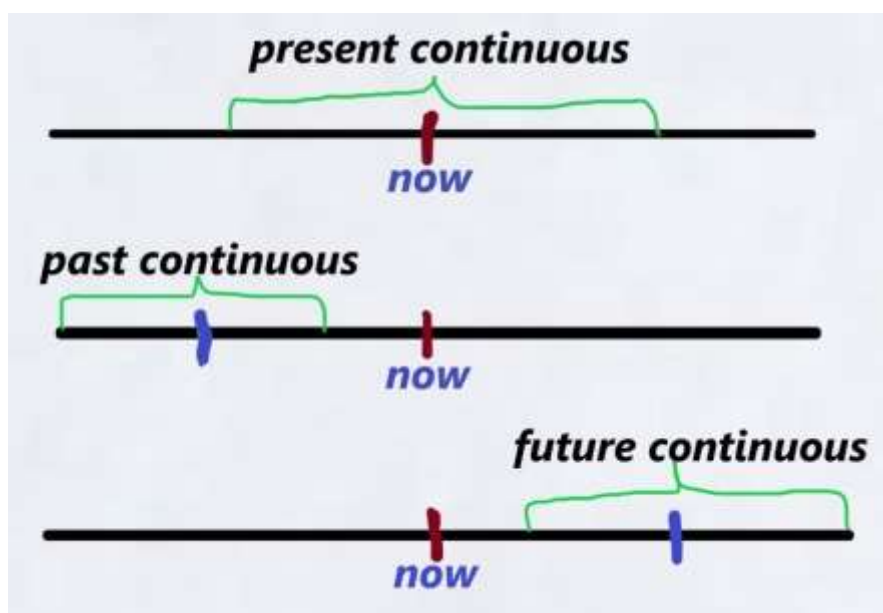
Celé odpoledne jsem si vybírala nové šaty.

Yesterday at this time, I was choosing a new dress.

Včera touto dobou jsem si vybírala nové šaty.

When he came in, I was choosing a new dress. Když vešel (jednorázová událost), vybírala jsem si nové šaty (děj, který v tom okamžiku probíhal).

Průběhové časy se často váží na nějaký bod na časové ose. Viz znázornění níže.

ČAS BUDOUCÍ PRŮBĚHOVÝ (future continuous)

At this time tomorrow, I will be choosing a new dress.

Zítřka touto dobou si budu vybírat nové šaty.

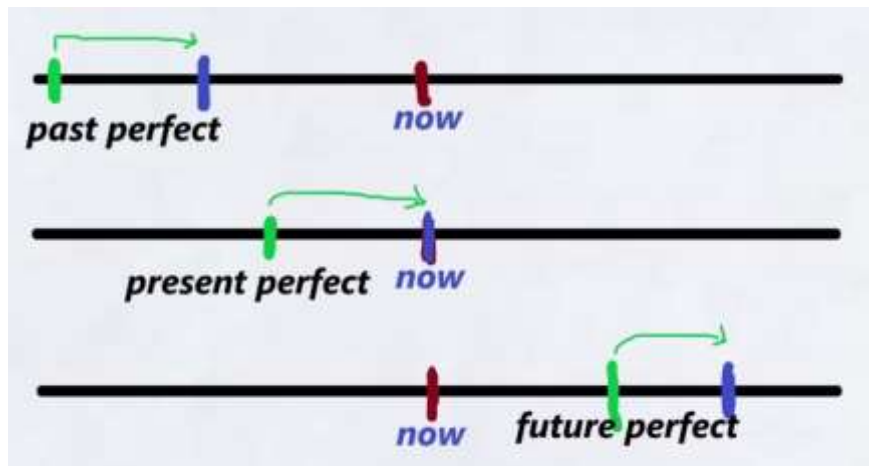
I will be choosing a new dress all afternoon. Budu si vybírat nové šaty celé odpoledne.

Ke tvorbě všech průběhových časů potřebujeme znát tvary slovesa BÝT, za kterými pak použijeme významové sloveso s příponou - ING. Můžete využít mnemotechnickou pomůcku, že někdo je / byl / bude dělající něco (Somebody is / was / will be doing something).

ČASY V DOKONAVÉM ASPEKTU PROSTÉM (perfect simple)

Jsou uvedené ve třetím řádku tabulky.

Jedná se o časy, které v češtině označujeme předponou **PŘED** (předpřítomný / předminulý / předbudoucí čas). Vyjadřujeme pomocí nich děje, které proběhly / byly dokonány před přítomným, minulým, budoucím bodem na časové ose.

Můžete využít mnemotechnickou pomůcku, že **někdo má / měl / bude mít něco uděláno** (*Somebody has / had / will have done* something). Z ní si pak můžete snadno odvodit tvorbu věty u všech PERFEKTŮ, kdy za **podmětem následuje tvar slovesa HAVE** a pak **sloveso v trpném tvaru (= příčestní minulém)**, který se u **pravidelných sloves** tvoří pomocí koncovky – **ED** a u **nepravidelných sloves** je to vždy ten **třetí tvar**, v našem případě **CHOSEN**.

ČAS PŘEDPŘÍTOMNÝ PROSTÝ (present perfect simple)

Používáme **pro děj**, u kterého neuvádíme, kdy, kde a za jakých okolností k němu došlo, ale **zajímá nás jeho vliv na současný stav**.

I have chosen a new dress.

We have already chosen.

I have washed my hands.

He has broken his arm.

She has made dinner.

The children have written their homework.

Vybrala jsem si / Mám vybrané nové šaty.

Už jsme si vybrali / máme vybráno.

Umyla jsem si / Mám umyté ruce.

Zlomil si / Má zlomenou ruku.

Udělala / Má udělanou večeři.

Děti napsaly / mají napsaný domácí úkol.

Když říkáme, kdy, kde, a nebo popisujeme jak / za jakých okolností k události došlo, nikdy nepoužíváme čas předpřítomný, ale čas **minulý**. (V češtině bychom také nikdy neřekli: *Má zlomenou ruku včera. / Má zlomenou ruku, když byl na horách. / Lyžoval a pak má si zlomenou ruku.*)

When I was in Prague / In that shop / Yesterday *Když jsem byla v Praze / V tom obchodě / I chose a new dress.* *Včera jsem si vybrala nové šaty.* (minulý čas)

Předpřítomný čas v angličtině používáme u **všech významových sloves**. V češtině jeho obdobu jenom u některých. Princip (vliv na současný stav) však zůstává stejný.

I have eaten. *Najedl jsem se.* (V češtině neříkáme: *Mám najedeno se.*)
He has decided. *Rozhodl se.* (nikoli: *Má rozhodnuto se.*)
The boss has come to work. *Šéf přišel do práce.* (nikoli: *Šéf má přijito.*)

ČAS PŘEDMINULÝ PROSTÝ (past perfect simple)

Používáme pro **děj, který se přihodil ještě před nějakým jiným dějem v minulosti**. Můžete použít **mnemotechnickou pomůcku**, že ***někdo měl něco uděláno* (Somebody had done something)**.

I had chosen a new dress. *Vybrala jsem si / Měla jsem vybrané nové šaty.*
I was so happy (that) I had chosen a new dress. *Byla jsem tak šťastná, že jsem si vybrala nové šaty.* (Vybrala jsem si je ještě před tím, než jsem byla šťastná.)

Při vyprávění je v angličtině nejjednodušší popisovat **děje v chronologickém sledu**, pak si vystačíme s **minulými časy**. Pokud však uvádíme něco, co se stalo v minulosti a následně to, k čemu došlo ještě předtím, pak použijeme pro pořádek čas předminulý.

I chose a new dress and then I was happy. *Vybrala jsem si nové šaty a pak jsem byla šťastná.* (minulé časy)
I was so happy (that) I had chosen a new dress. *Byla jsem tak šťastná, že jsem si vybrala nové šaty.* (minulý a pak předminulý čas)
When he arrived, we had already chosen. *Když dorazil, už jsme měli vybráno.*

ČAS PŘEDBUDOUCÍ PROSTÝ (future perfect simple)

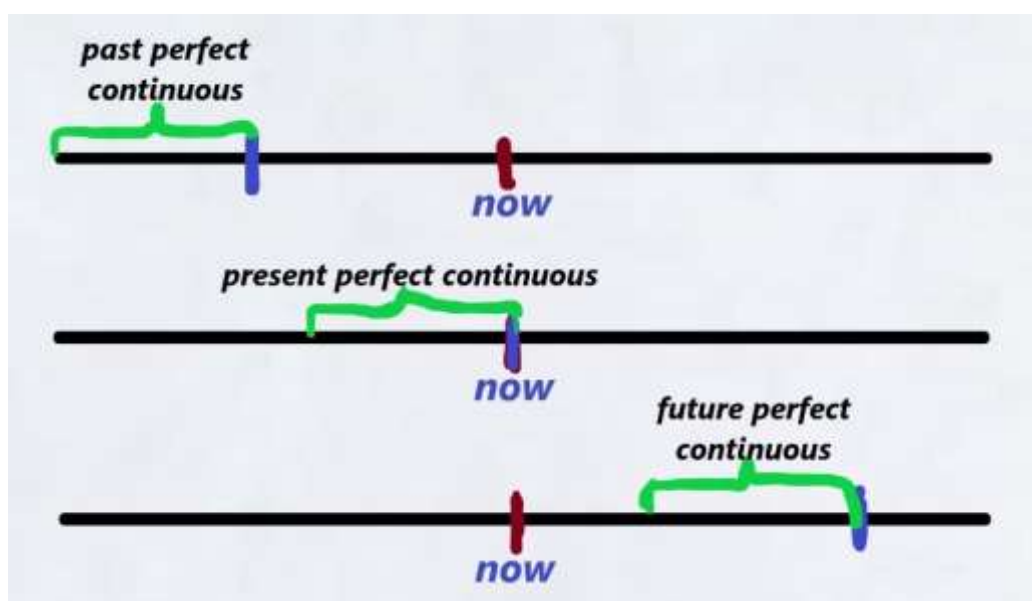
Pomocí něho popisujeme událost, která se přihodí / bude dokonána ještě před jinou událostí v budoucnosti. Můžete použít mnemotechnickou pomůcku, že *někdo bude mít uděláno něco* (*Somebody will have done something.*)

When you come, I will have chosen a new dress. Až přijdeš, budu mít vybrané nové šaty.
I will have chosen a new dress by this evening. Do dnešního večera budu mít vybrané nové šaty.

ČASY V DOKONAVÉM ASPEKTU PRŮBĚHOVÉM (perfect continuous)

Jsou uvedeny ve čtvrtém, posledním řádku tabulky.

Dochází u nich k prolnutí dokonavého vidu a průběhového aspektu. To znamená, že ho používáme k vyjádření děje probíhajícího k přítomnému, minulému nebo budoucímu bodu na časové ose. Přibližná mnemotechnická pomůcka zní, že *někdo má / měl / bude mít odbytý* - (anglicky *BEEN*) nějaký čas *děláním* něčeho (*Somebody has / had / will have been doing something*). Na rozdíl od PERFEKTŮ PROSTÝCH, kde používáme za tvarem slovesa HAVE trpný tvar významového slovesa, u PERFEKTŮ PRŮBĚHOVÝCH používáme za tvarem slovesa *HAVE* trpný tvar slovesa BÝT (= *BEEN*) a až za ním významové sloveso s koncovkou - *ING*.

ČAS PŘEDPŘÍTOMNÝ PRŮBĚHOVÝ (present perfect continuous)

Používáme pro vyjádření děje, který probíhal nebo probíhá od nějakého bodu v minulosti až do teď, nebo právě skončil.

I have been choosing a new dress for two hours.

Vybírám si nové šaty (už) dvě hodiny. (Děj začal v minulosti a probíhá do teď.)

I have been choosing a new dress all afternoon. Celé odpoledne si vybírám / jsem si vybírala nové šaty. (Děj probíhá do teď, nebo právě skončil.)

I am so tired. I have been choosing a new assistant.

Jsem tak unavená. Vybírala jsem si novou asistentku. (Děj začal v minulosti a probíhal do teď. Právě skončil a já ještě pociťuji jeho vliv na současný stav.)

ČAS PŘEDMINULÝ PRŮBĚHOVÝ (past perfect continuous)

Vyjadřuje děj, který probíhal až do nějakého bodu v minulosti / byl dokonán před nějakým bodem v minulosti.

I was so tired because I had been choosing a new assistant.

Byla jsem tak unavená, protože jsem si vybírala novou asistentku (předtím než jsem byla unavená).

I was tired because I had been choosing a new dress all afternoon.

Byla jsem unavená, protože jsem si celé odpoledne vybírala nové šaty.

ČAS PŘEDBUDOUCÍ PRŮBĚHOVÝ (future perfect continuous)

Vyjadřuje děj, který bude probíhat až do nějakého bodu v budoucnosti.

I will be tired this evening because I WILL HAVE BEEN CHOOSING a new assistant all afternoon.

Dnes večer budu unavená, protože si budu celé odpoledne vybírat novou asistentku.

Prosím, podpořte tento projekt výuky angličtiny zasláním drobné finanční částky. Jenom díky vám tak mohu volně na internetu poskytovat videolekce a ostatní studijní materiály všem, kteří to potřebují.

Číslo účtu: 175685304/0300

Pro platby ze zahraničí:

Název účtu: DVORAKOVA JANA

IBAN CZ5503000000000175685304

BIC (SWIFT) CEKOCZPP

FAKTURU za výuku angličtiny vám ráda vystavím NA POŽÁDÁNÍ. zofie.dvorak@tiscali.cz

Děkuji vám za spolupráci.

Jana